

**Милосердна Ірина Михайлівна**

Доцент кафедри політичних теорій

Національного університету «Одеська юридична академія»,

кандидат політичних наук, доцент

## **ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У СВІТОВОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ**

Останнє десятиліття характеризується стрімкою цифровою трансформацією, яка здійснює вплив на всі аспекти життя: від міжособистісного спілкування до геополітичних процесів, від економіки до електронного уряду (e-government) із механізмами щодо забезпечення кібербезпеки.

Якщо раніше глобалізація визначалася урядами, багатонаціональними та транснаціональними корпораціями, а також крупними фінансовими інститутами, то сьогодні все більше розширюються можливості у прийнятті участі на цифрових платформах з глобальним охопленням. Цифрова трансформація та її нові інфраструктури надихають на роздуми щодо можливостей дій та форм демократичних інститутів.

Новим поштовхом у поширенні ролі цифрових технологій у житті, політичній сфері зокрема, був COVID-19, який продемонстрував можливість не тільки об'єднання людей, розширення бізнесу, проведення зустрічей політичних лідерів держав для забезпечення стабільного розвитку світового політичного процесу за допомогою цифрових технологій, але виникнення нових загроз в умовах цифровізації: посилення політичної поляризації спільноти, посилення державного контролю та моніторингу через цифрову інфраструктуру, поширювання дезінформації і підбурювання до насильства. Маніпулювання цифровими технологіями в різних політичних цілях постійно підкріплює урок про те, що інновації самі по собі не мають цінності; їхня цінність визначається тим, як люди їх використовують.

Провідні держави світи спрямовують свою політику на озброєння, засвоєння та контроль цифрових технологій, відбувається формування технологічних сфер впливу, глобального цифрового порядку. В цілому, під глобальним цифровим порядком можна розуміти сукупність технічних, економічних, політичних та нормативних методів, які визначають світові інформаційні потоки.

Як зазначають Х. Рінгоф та Х. Торребланка, все більший технологічний вплив на світовий політичний процес та глобальну економіку, поширює Китай, який за допомогою ініціативи «Цифровий шовковий шлях» (DSR), як складової частини «Пояс та шлях» (BRI), розширює свою роль як лідера в розробці технологій, формуванні глобальної інфраструктури та ринків. Проте Китай стикається із

м. Одеса, 23 березня 2023 р.

сильною конкуренцією із США та Європейським Союзом за посилення впливу в міжнародних органах щодо впровадження стандартів.

Так, у грудні 2021 року ЄС представив «Глобальний шлюз» (the Global Gateway) – план щодо підтримки розвитку інфраструктури по всьому світу, мобілізації фінансів у 2021-2027 рр. на проєкти щодо створення комунікаційних можливостей, зокрема, у цифровій сфері, у сфері клімату та енергетики, транспорту, охорони здоров'я та наукових досліджень. Прагнення ЄС до «цифрового суверенітету» виступає як посилення конкуренції для Китаю.

Впровадження цифрових технологій в світовий політичний процес демонструє ініціативи на перетині геополітики та технологій: формування цифрового партнерства між Японією та Сінгапуром, торгові та технологічні ради ЄС-США та ЄС-Індія, Стратегічний компас та Глобальний шлюз. З іншої сторони, спостерігається формування та посилення альянсу між Китаєм та Росією щодо прискорення технологічного відриву від Заходу.

В цілому, цифрові технології виступають як ресурс перетворення держави в глобального технологічного гравця, який здатний підтримувати та реалізовувати свої інтереси та цінності як всередині держави, так й на світовій арені, в конкуренції та співробітництві з іншими державами. В умовах формування глобального цифрового порядку для забезпечення своїх геополітичних інтересів держави використовують економічну та технологічну взаємозалежність і технологія стає важливим елементом суверенітету, влади та протистояння кібернетичним атакам. Але такий новий цифровий порядок передбачає й спільну роботу щодо впровадження демократичних цінностей в технологічні норми та управління на глобальному рівні на основі політичних напрямків: цінності, безпека та ринки.

Слід також відзначити, що при впровадженні та посиленні цифрових технологій перед державами повстають спільні проблеми: створення балансу між громадянськими правами, соціально-економічним і політичним розвитком та національною безпекою в аналогову та цифрову світі.

### **Список використаної літератури**

1. Alex He (2022) The Digital Silk Road and China's Influence on Standard Setting. URL : <https://www.cigionline.org/publications/the-digital-silk-road-and-chinas-influence-on-standard-setting/>
2. Ringhof Julian, Torreblanca José Ignacio (2022) The geopolitics of technology: How the EU can become a global player. URL : <https://ecfr.eu/publication/the-geopolitics-of-technology-how-the-eu-can-become-a-global-player/>
3. Tagliapietra Simone (2022) The Global Gateway: an overview URL : <https://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/media/uploads/documents/Global%20Gateway%208-1-22.pdf>

м. Одеса, 23 березня 2023 р.

Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції  
«Трансформація українського суспільства в цифрову еру»